ĢENERĀLADVOKĀTA JANA MAZAKA [*JAN MAZÁK*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2012. gada 16. februārī [1]

Apvienotās lietas C-611/10 un C-612/10
Waldemar Hudzinski
pret

Agentur für Arbeit Wesel – Familienkasse
un
Jaroslaw Wawrzyniak
pret
Agentur für Arbeit Mönchengladbach – Familienkasse

(Bundesfinanzhof (Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Sociālais nodrošinājums — Bērna pabalsts — Regulas (EEK) Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunkts un 14.a panta 1. punkta a) apakšpunkts — Pagaidu darbs citā dalībvalstī — Piemērojamie tiesību akti — Dalībvalsts, kas nav kompetentā valsts, tiesības piešķirt bērna pabalstu

I – Ievads

1. Ar diviem atsevišķiem 2010. gada 21. oktobra nolēmumiem, ko Tiesa saņēma 2010. gada 23. decembrī, *Bundesfinanzhof* (Federālā Finanšu tiesa) (Vācija) atbilstoši LESD 267. pantam uzdeva Tiesai prejudiciālus jautājumus par Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma shēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenes locekļiem, kas pārvietojas Kopienā, redakcijā, kas izriet no Padomes 1996. gada 2. decembra Regulas Nr. 118/97 [2], kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 13. aprīļa Regulu (EK) Nr. 647/2005 [3] (turpmāk tekstā – "Regula Nr. 1408/71"), 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 14.a panta 1. punkta a) apakšpunkta interpretāciju.

2. Iesniedzējtiesas nolēmumi ir iesniegti divās tiesvedībās par tiesībām saņemt bērna pabalstu Vācijā: lietā C-611/10 starp *W. Hudzinski*, Polijas pilsoni, kas Vācijā strādāja par sezonas darba ņēmēju, un *Agentur für Arbeit Wesel – Familienkasse* (Vēzeles Nodarbinātības aģentūra – Ģimenes pabalstu kase) un lietā C-612/10 starp *J. Wawrzyniak*, Polijas pilsoni, kas Vācijā strādāja par "norīkoto darba ņēmēju", un *Agentur für Arbeit Mönchengladbach – Familienkasse* (Menhengladbahas Nodarbinātības aģentūra – Ģimenes pabalstu kase).

1 — Oriģinālvaloda – angļu.
2 — OV 1997, L 28, 1. lpp.
3 — OV L 117, 1. lpp.

3. Iesniedzējtiesa būtībā vēlas zināt, kādā mērā dalībvalstij, kura nav kompetentā valsts un kuras tiesību akti nav piemērojami darba ņēmējam atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 noteikumiem, tomēr ir tiesības piešķirt attiecīgajam darba ņēmējam tādu ģimenes pabalstu kā pamatlietās aplūkotais bērna pabalsts. Tādējādi tā lūdz skaidrojumu par noteiktiem aspektiem lietā C-352/06 *Bosmann* pasludinātajā spriedumā, kurā Tiesa, uzskatot, ka tādos apstākļos kā tajā lietā minētie Vācijai nebija jāpiešķir bērna pabalsts, tomēr arī noteica, ka dzīvesvietas dalībvalstij nevar liegt iespēju piešķirt šādu pabalstu tās teritorijā dzīvojošām personām [4].

II – Atbilstošās tiesību normas

A – *Eiropas Savienības (turpmāk tekstā – "ES") tiesiskais regulējums*

4. Tiktāl, ciktāl tam ir nozīme šajā lietā, Regulas Nr. 1408/71 13. pantā ar nosaukumu "Vispārīgi noteikumi" par piemērojamo tiesību aktu noteikšanu ir paredzēts:

"1. Ievērojot 14.c un 14.f pantu, personas, uz kurām attiecas šī regula, ir pakļautas tikai vienas dalībvalsts tiesību aktiem. Šos tiesību aktus nosaka saskaņā ar šo sadaļu.

2. Ievērojot 14. līdz 17. pantu:

a) persona, kas ir nodarbināta vienā dalībvalstī, ir pakļauta šīs valsts tiesību aktiem arī tad, ja tā dzīvo citā dalībvalstī vai ja citā dalībvalstī atrodas tā uzņēmuma vai indivīda juridiskā adrese vai uzņēmējdarbības vieta, kurš nodarbina šo personu;

[..]."

5. Regulas Nr. 1408/71 14. pantā ar nosaukumu "Īpašie noteikumi, ko piemēro personām, kuras strādā algotu darbu, izņemot jūrniekus" ir noteikts:

"13. panta 2. punkta b) apakšpunktu piemēro, ņemot vērā šādus izņēmumus un apstākļus:

1. a) Uz personu, kuru kādā dalībvalstī nodarbina uzņēmums, ar ko šī persona ir parasti saistīta, un kuru šis uzņēmums nosūta uz citu dalībvalsti strādāt minētā uzņēmuma labā, turpina attiekties pirmās dalībvalsts tiesību akti ar noteikumu, ka šāda darba paredzamais ilgums nepārsniedz 12 mēnešus un šo personu nesūta nomainīt citu personu, kuras norīkojuma laiks ir beidzies;

[..]."

6. Regulas Nr. 1408/71 14.a pantā ar nosaukumu "Īpaši noteikumi, ko piemēro pašnodarbinātām personām, izņemot jūrniekus" ir noteikts:

"Regulas 13. panta 2. punkta b) apakšpunktu piemēro, ievērojot šādus izņēmumus un apstākļus:

1. a) Persona, kas parasti strādā kā pašnodarbināta vienā dalībvalstī un veic darbu citā dalībvalstī, ir pakļauta pirmās dalībvalsts tiesību aktiem ar nosacījumu, ka šāda darba paredzamais ilgums nepārsniedz 12 mēnešus;

[..]."

4 — 2008. gada 20. maija spriedums lietā C-352/06 *Bosmann* (Krājums, I-3827. lpp., 27.–32. punkts).

7. Regulas Nr. 1408/71 73. pantā ar nosaukumu "Darbinieki vai pašnodarbinātas personas, kuru ģimenes locekļi dzīvo dalībvalstī, kas nav kompetentā valsts" ir noteikts:

"Darbiniekam vai pašnodarbinātai personai, uz kuru attiecas kādas dalībvalsts tiesību akti, saskaņā ar VI pielikumu ir tiesības par tādiem viņa ģimenes locekļiem, kas dzīvo kādā citā dalībvalstī, uz ģimenes pabalstiem, ko paredz pirmās še minētās dalībvalsts tiesību akti, tā, it kā viņi dzīvotu šajā valstī."

B – *Valsts tiesiskais regulējums*

8. *Einkommensteuergesetz* (Vācijas Federālais likums par ienākumu nodokli, turpmāk tekstā – "*EStG*") 62. panta ar nosaukumu "Personas, kurām ir tiesības uz pabalstiem" 1. punktā ir noteikts:

"Atbilstoši šim likumam tiesības saņemt bērnu pabalstus par bērniem šī likuma 63. panta izpratnē ir personai:

1. kuras pastāvīgā vai parastā dzīvesvieta ir valsts teritorijā vai

2. kuras pastāvīgā vai parastā dzīvesvieta nav valsts teritorijā, bet kura

a) saskaņā ar 1. panta 2. punkta noteikumiem maksā ienākuma nodokli pilnā apmērā vai

b) uz kuru saskaņā ar 1. panta 3. punkta noteikumiem ir attiecināms režīms par ienākuma nodokļa piemērošanu pilnā apmērā."

9. Tiktāl, ciktāl tam ir nozīme šajā lietā, *EStG* 65. pantā ir noteikts šādi:

"1) Pabalsts par apgādībā esošu bērnu netiek maksāts par bērnu, par kuru tiek saņemts vai, iesniedzot attiecīgu pieprasījumu, varētu tikt saņemts viens no turpmāk minētajiem pabalstiem:

1. [..]

2. ārvalstīs izmaksāti bērnu pabalsti, kas ir pielīdzināmi pabalstam par apgādībā esošu bērnu vai vienam no 1. apakšpunktā minētajiem pabalstiem;

3. [..]

2) Ja 1. punkta 1. apakšpunktā paredzētajos gadījumos cita pabalsta bruto summa ir mazāka nekā 66. pantā paredzētā pabalsta par apgādībā esošu bērnu summa, tad pabalsts par apgādībā esošu bērnu tiek izmaksāts starpības apmērā, ja šī starpība ir vismaz EUR 5."

III – Tiesvedība *Bundesfinanzhof* un prejudiciālie jautājumi

A – *Lieta C-611/10*

10. *W. Hudzinski*, Polijas pilsonis, Polijā ir pašnodarbināta, sociāli apdrošināta persona – lauksaimnieks.

11. No 2007. gada 20. augusta līdz 7. decembrim viņš strādāja par sezonas darba ņēmēju dārzkopības uzņēmumā Vācijā.

12. Pēc attiecīga viņa pieteikuma saskaņā ar *EStG* 1. panta 3. punkta noteikumiem viņa ienākumiem Vācijā par 2007. gadu tika piemērots ienākuma nodoklis pilnā apmērā.

13. Pamatojoties uz *EStG* 62. un nākamajiem pantiem, *W. Hudzinski* iesniedza pieteikumu par bērna pabalstu piešķiršanu par abiem saviem bērniem EUR 154 apmērā mēnesī par katru bērnu par to laiku, kad viņš strādāja par sezonas darba ņēmēju Vācijā.

14. *Agentur für Arbeit Wesel – Familienkasse* noraidīja minēto pieteikumu, kā arī par šo lēmumu iesniegto sūdzību. *Finanzgericht* (Finanšu Tiesa) celtā prasība par šo atteikumu arī tika noraidīta.

15. Tāpēc *W. Hudzinski* par *Finanzgericht* pasludināto spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā.

16. Pamata tiesvedībā *W. Hudzinski* apgalvo, ka no lietā *Bosmann*[5] pasludinātā sprieduma izriet, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 13. un nākamajiem pantiem dalībvalstij, kura nav kompetentā valsts atbilstoši regulas prasībām, tomēr ir jāpiešķir ģimenes pabalsts, ja ir ievēroti valsts tiesību aktos – šajā gadījumā *EStG* 62. un nākamajos pantos – paredzētie noteikumi.

17. Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda, ka, pat ievērojot lietā *Bosmann*[6] pasludināto spriedumu, dalībvalstij, kas nav kompetentā valsts, saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 14.a panta 1. punkta a) apakšpunktā noteikto nav tiesību piešķirt personai ģimenes pabalstu atbilstoši valsts tiesību aktiem, izņemot, ja citādi šī persona, īstenojot savas tiesības uz brīvu pārvietošanos, zaudētu tiesības saņemt pabalstu – tomēr šī situācija nav attiecināma uz *W. Hudzinski* gadījumu.

18. Ja dalībvalstij, kas nav kompetentā valsts, tiešām būtu tiesības piešķirt ģimenes pabalstus neatkarīgi no tā, vai tiesību uz brīvu pārvietošanos īstenošana radītu nelabvēlīgāku situāciju, iesniedzējtiesa jautā, vai šādas tiesības var rasties tādos apstākļos kā pamatlietā minētie, ja – atšķirībā no lietā *Bosmann*[7] aplūkotās situācijas – dalībvalstī, kas nav kompetentā valsts, nedzīvo vai pastāvīgi neuzturas nedz pats darba ņēmējs, nedz arī viņa bērni.

19. Šādos apstākļos *Bundesfinanzhof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu jautājumu prejudiciāla nolēmuma saņemšanai:

"Vai Regulas Nr. 1408/71 14.a panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas katrā ziņā liedz dalībvalstij, kas nav kompetentā dalībvalsts atbilstoši minētajai tiesību normai, tiesības saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem piešķirt ģimenes pabalstus darba ņēmējam, kurš tās teritorijā strādā tikai īslaicīgi, ja dalībvalstī, kas nav kompetentā valsts, nedzīvo vai pastāvīgi neuzturas nedz pats darba ņēmējs, nedz arī viņa bērni?"

B – *Lieta C-612/10*

20. *J. Wawrzyniak* ir Polijas pilsonis, kurš kopā ar sievu un meitu dzīvo Polijā un ir tajā sociāli apdrošināta persona.

21. No 2006. gada februāra līdz decembrim viņš strādāja Vācijā par "norīkoto darba ņēmēju". Par 2006. gadu viņam un viņa sievai Vācijā bija jāmaksā ienākuma nodoklis.

22. Pamatojoties uz *EStG* 62. un nākamajiem pantiem, par Vācijā nostrādāto laiku viņš iesniedza pieteikumu par bērna pabalsta piešķiršanu EUR 154 apmērā mēnesī par savu 2005. gadā dzimušo meitu. Attiecīgajā periodā viņa sievai Polijā bija apdrošināta tikai veselība un viņa tajā saņēma bērna pabalstu, kura mēneša likme bija PLN 48 (aptuveni EUR 12).

5 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

6 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

7 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

23. *Agentur für Arbeit Mönchengladbach – Familienkasse* noraidīja gan pieteikumu par bērna pabalsta piešķiršanu saskaņā ar *EStG* 62. un nākamajiem pantiem, gan par šo lēmumu iesniegto sūdzību. *Finanzgericht* (Finanšu Tiesa) celtā prasība arī tika noraidīta.

24. Pamata tiesvedībā iesniedzējtiesai jāizskata *J. Wawrzyniak* kasācijas sūdzība par *Finanzgericht* spriedumu.

25. Tāpat kā *W. Hudzinski* arī *J. Wawrzyniak* pamata tiesvedībā apgalvo, ka atbilstoši lietā *Bosmann* pasludinātajam spriedumam viņa lietā ir piemērojamas valsts tiesību normas, kas noteiktas *EStG* 62. un nākamajos pantos, lai arī saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta noteikumiem uz viņu nav attiecināms Vācijas tiesiskais regulējums minētās regulas izpratnē.

26. Tāpat kā savā nolēmumā par prejudiciālu jautājumu uzdošanu lietā C-611/10 arī šajā lietā *Bundesfinanzhof* uzskata, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru dalībvalstij, kas nav kompetentā valsts atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 13. un nākamo pantu noteikumiem, nav tiesību piešķirt Vācijas bērna pabalstu, pat ja ir ievērotas *EStG* 62. un nākamos pantos noteiktās prasības.

27. Īpaši *Bundesfinanzhof* norāda, ka pretēji *Bosmann*[8] lietas apstākļiem *J. Wawrzyniak* tiesību uz brīvu pārvietošanos īstenošanas dēļ nezaudēja nekādas juridiskās tiesības, jo attiecībā uz viņu vienkārši turpināja piemērot Polijas tiesību normas. Turklāt *J. Wawrzyniak* dzīvesvieta, kurā viņš dzīvo kopā ar sievu un meitu, ir Polija.

28. Turklāt *Bundesfinanzhof* uzskata, ka, pat ja šādos apstākļos dalībvalsts, kas nav kompetentā valsts, ir tiesīga piešķirt ģimenes pabalstus saskaņā ar valsts tiesību normām, ir jānoskaidro jautājums par to, cik lielā mērā šo tiesību atzīšana ir atkarīga no atzinuma, ka kompetentajā valstī nav tiesību saņemt pielīdzināmus ģimenes pabalstus, jo pamatlietā tika konstatēts, ka saskaņā ar Polijas tiesību aktiem attiecīgajā periodā pastāvēja tiesības saņemt ģimenes pabalstus par *J. Wawrzyniak* meitu un atbilstoši pabalsti faktiski tika izmaksāti.

29. Turklāt, ja tiek pieņemts, ka dalībvalstij, kas nav kompetentā valsts Regulas Nr. 1408/71 13. un nākamo pantu izpratnē, ir tiesības piešķirt ģimenes pabalstus saskaņā ar valsts tiesību normām, rodas jautājums par to, vai ES tiesībām nav pretrunā tāda tiesību norma, kāda ir noteikta *EStG* 65. panta 1. punkta 2. apakšpunktā, skatot to kopā ar *EStG* 65. panta 2. punktu, kurā ir paredzēts, ka pabalsts par apgādībā esošu bērnu netiek maksāts par bērnu, ja ārvalstīs tiek izmaksāti bērnu pabalsti, kas ir pielīdzināmi pabalstam par apgādībā esošu bērnu. *Bundesfinanzhof* uzskata, ka atbilde uz šo jautājumu ir noliedzoša, jo netiek pārkāptas ne darba ņēmēju tiesības uz brīvu pārvietošanos, ne arī diskriminācijas aizliegums.

30. Visbeidzot, ja ES tiesības tomēr liegtu piemērot attiecīgos *EStG* nosacījumus, ir jānoskaidro jautājums par tiesību pārklāšanos.

31. Šādos apstākļos *Bundesfinanzhof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus jautājumus prejudiciāla nolēmuma saņemšanai:

“1. Vai Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas katrā ziņā liedz dalībvalstij, kura nav kompetentā dalībvalsts atbilstoši minētajai normai un kurā darba ņēmējs ir norīkots darbā, bet kura turklāt nav darba ņēmēja bērnu dzīvesvietas dalībvalsts, tiesības piešķirt darbā norīkotam darba ņēmējam ģimenes pabalstus, ja darba ņēmēja tiesības viņa darbā norīkošanas dēļ uz šo dalībvalsti netiek zaudētas?

8 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

2. Gadījumā, ja uz pirmo jautājumu atbilde ir noliedzoša:

   Vai Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts, kurā darba ņēmējs ir norīkots darbā, bet kura nav kompetentā dalībvalsts, katrā ziņā ir tiesīga piešķirt ģimenes pabalstus tikai tad, ja tiek konstatēts, ka darba ņēmējam nav tiesību uz pielīdzināmiem ģimenes pabalstiem citā dalībvalstī?

3. Gadījumā, ja atbilde arī uz šo jautājumu ir noliedzoša:

   Vai tāda valsts tiesību norma kā *EStG* 65. panta 1. punkta 2. apakšpunkta pirmais teikums, skatot to kopā ar 65. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru tiek izslēgtas tiesības uz ģimenes pabalstiem, ja ārvalstīs ir jāmaksā vai atbilstoša pieteikuma iesniegšanas gadījumā būtu jāmaksā pielīdzināms pabalsts, nav pretrunā Kopienu vai attiecīgi Eiropas Savienības tiesību normām?

4. Gadījumā, ja atbilde uz šo jautājumu ir apstiprinoša:

   Kā ir atrisināma tiesību pārklāšanās kompetentajā valstī, kas vienlaicīgi ir bērnu dzīvesvietas dalībvalsts, no vienas puses, un valstī, kas nav nedz kompetentā valsts, nedz arī bērnu dzīvesvietas dalībvalsts, no otras puses?”

IV – Lietu apvienošana

32. Ņemot vērā ciešo saikni starp lietām C-611/10 un C-612/10, ar Tiesas priekšsēdētāja 2011. gada 14. februāra rīkojumu tās tika apvienotas rakstveida procesā, mutvārdu procesā un galīgā sprieduma taisīšanai.

V – Juridiskā analīze

A – *Vienīgais jautājums lietā C-611/10 un pirmais un otrais jautājums lietā C-612/10 par dalībvalsts, kas nav kompetentā valsts, tiesībām piešķirt bērna pabalstu*

33. Ar vienīgo jautājumu lietā C-611/10 un pirmo un otro jautājumu lietā C-612/10, kuri ir jāpārbauda kopīgi, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunkts un 14.a panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie, pastāvot pamata tiesvedības apstākļiem, katrā ziņā liedz dalībvalstij, kuras tiesību akti nav jāpiemēro minēto tiesību normu izpratnē, piešķirt ģimenes pabalstus saskaņā ar valsts tiesību aktiem darba ņēmējam, kurš tās teritorijā strādā tikai īslaicīgi vai ir norīkots darbā, ja tajā pastāvīgi neuzturas nedz pats darba ņēmējs, nedz arī viņa bērni un ja darba ņēmējs tiesību uz brīvu pārvietošanos īstenošanas dēļ nezaudē tiesības, kā arī ja pastāv vai varētu pastāvēt tiesības saņemt bērna pabalstu kompetentajā valstī.

1) Galvenie lietas dalībnieku apsvērumi

34. Rakstveida apsvērumus iesniedza *W. Hudzinski* un *J. Wawrzyniak*, Ungārijas un Vācijas valdības, kā arī Komisija. Visi šie lietas dalībnieki piedalījās arī 2011. gada 6. decembra tiesas sēdē.

35. *W. Hudzinski* un *J. Wawrzyniak* būtībā apgalvo, ka no lietā *Bosmann*[9] pasludinātā sprieduma izriet, ka Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunkts un 14.a panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neliedz dalībvalstij, kas nav kompetentā valsts, piešķirt bērna pabalstu situācijās, kādas ir pamatlietās.

36. *W. Hudzinski* un *J. Wawrzyniak* apgalvo, ka piemērojamo tiesību aktu noteikšana saskaņā ar Regulu Nr. 1408/71 neizslēdz citas dalībvalsts tiesību aktu piemērošanu, ja ir ievērotas tajos noteiktās prasības. Viņi norāda, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru šiem koordinēšanas noteikumiem nevar būt tādas sekas, ka migrējošam darba ņēmējam tiktu liegtas sociālā nodrošinājuma priekšrocības vai tās pienāktos samazinātā apmērā. Saskaņā ar Regulu Nr. 1408/71 koordinēšanas noteikumos ir tikai paredzēts, ka par piemērojamiem tiks noteikti vienas dalībvalsts tiesību akti, bet tie neietekmē jautājumu par to, vai, pārsniedzot Regulas Nr. 1408/71 piemērojamības jomu, dalībvalsts papildus var piešķirt ģimenes pabalstu atbilstoši tās tiesību normām. Turklāt dalībvalsts, kas nav kompetentā valsts, tiesības piešķirt ģimenes pabalstu nav pakārtotas nosacījumam par to, ka darba ņēmējs būtu zaudējis tiesības vai ka darba ņēmēja bērniem pastāvīgi tajā jāuzturas. Atšķirīga interpretācija būtu pretrunā darba ņēmēju brīvas pārvietošanās principam.

37. Par tiesībām saņemt ģimenes pabalstiem pielīdzināmu pabalstu kompetentajā valstī *W. Hudzinski* un *J. Wawrzyniak* uzskata, ka no sprieduma lietā *Bosmann*[10] neizriet, ka Tiesa uzskatītu šādu tiesību neesamību par nosacījumu, lai dalībvalsts, kas nav kompetentā valsts, būtu tiesīga piešķirt ģimenes pabalstus. Tikai valsts likumdevēja kompetencē būtu pieņemt tiesību normas par šādu tiesību pārklāšanos.

38. Ungārijas valdībā būtībā piekrīt *W. Hudzinski* un *J. Wawrzyniak* viedoklim. Tā uzskata, ka, pat ja saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 noteikumiem Vācijas iestādēm nebūtu jānodrošina ģimenes pabalsti attiecīgajiem darba ņēmējiem, no sprieduma lietā *Bosmann*[11] un no Regulas Nr. 1408/71 mērķa un sistēmas ir jāsecina, ka nav apstākļu, kas neļautu šīm iestādēm piešķirt šādus pabalstus atbilstoši to valsts tiesiskajam regulējumam. Tomēr saskaņā ar ES tiesībām dalībvalstij, kas nav kompetentā valsts, šāda pienākuma nav.

39. Turpretī Vācijas valdība apgalvo, ka uz šiem jautājumiem jāatbild noliedzoši, proti, ka Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 14.a panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē Vācijai – dalībvalstij, kas nav kompetentā valsts – nekādā gadījumā nav jāpiešķir ģimenes pabalsti šādās situācijās.

40. Šī apgalvojuma atbalstam Vācijas valdība būtībā pamatojas uz trim aspektiem. Pirmkārt, tā norāda uz Regulas Nr. 1408/71 13. panta 1. punkta formulējumu, saskaņā ar kuru personas, uz kurām attiecas šī regula, ir pakļautas tikai vienas dalībvalsts tiesību aktiem. Otrkārt, Vācijas valdība uzskata, ka minētais ir Regulas Nr. 1408/71 pamatprincips, kurš ir apstiprināts pastāvīgajā judikatūrā.

41. Treškārt, pamata tiesvedības apstākļi atšķiras no lietā *Bosmann*[12] minētajiem. It īpaši tāpēc, ka *B. Bosmann* pastāvīgā dzīvesvieta bija Vācijā un tādēļ viņai principā bija tiesības saņemt bērna pabalstu šajā dalībvalstī – šīs tiesības tika zaudētas, kad viņa sāka strādāt Nīderlandē. Šajās lietās, ievērojot īslaicīgo nodarbinātību Vācijā, *W. Hudzinski* un *J. Wawrzyniak* nav zaudējuši nekādas tiesības, bet gan tikai nav ieguvuši papildu tiesības, turklāt nav bijis jāpiemēro citi tiesību akti. Katrā ziņā no sprieduma lietā *Bosmann* izriet, ka Vācijai ir izvēles brīvība piešķirt bērna pabalstu, tomēr pamata tiesvedību apstākļos, kā tas skaidri izriet no *EStG* 65. panta 1. punkta noteikumiem, valsts tiesību aktos šādas tiesības nav paredzētas.

9 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

10 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

11 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

12 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

42. Visbeidzot, Vācijas valdība uzsver, ka tiesības piešķirt ģimenes pabalstus nevar pārsniegt pamatbrīvību noteikumu prasības. Ja tā būtu, Regulas Nr. 1408/71 II sadaļā noteiktā koordinēšanas sistēma zaudētu savu lietderīgo iedarbību. Šī sistēma neparedz ne diskrimināciju, ne ierobežojumus LESD 45. un 56. panta izpratnē. Vispirms jau noteikumi par pamatbrīvībām neparedz noteikumu par to, ka "ir jāpiemēro tas tiesību akts, kas ir vislabvēlīgākais", saskaņā ar kuru ES pilsoņi varētu brīvi izvēlēties sev vislabvēlīgāko tiesisko regulējumu. Regulas Nr. 1408/71 II sadaļas noteikumi vairāk ir domāti, lai, ievērojot objektīvus kritērijus, noteiktu piemērojamos tiesību aktus sociālā nodrošinājuma jomā personām, kuras strādā algotu darbu un ir īstenojušas savas tiesības brīvi pārvietoties.

43. Komisija uzskata, ka uz prejudiciālajiem jautājumiem ir jāatbild tādējādi, ka Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunktā un 14.a panta 1. punkta a) apakšpunktā nav noteikta prasība dalībvalstij, kas nav kompetentā valsts, piešķirt ģimenes pabalstus situācijās, kādas ir šajās lietās.

44. Īpaši Komisija uzsver, ka *W. Hudzinski* un *J. Wawrzyniak* situācija būtiski atšķiras no tās, kas bija pamatā lietā *Bosmann*[13] pasludinātajam spriedumam. Pretēji *B. Bosmann* ne *W. Hudzinski*, ne *J. Wawrzyniak* nav nedz zaudējuši tiesības saņemt bērnu pabalstu Polijā, nedz arī savu tiesību uz brīvu pārvietošanos īstenošanas dēļ atrodas nelabvēlīgā situācijā.

45. Komisija uzskata, ka nav pilnīgi izslēgts, ka pēc analoģijas ar konkrētiem Regulā Nr. 1408/71 paredzētiem gadījumiem Tiesa varētu secināt, ka pamata tiesvedības gadījumā ir vairāk nekā viena kompetentā valsts un varētu būt iespējama pabalstu vienlaicīga piemērošana. Tomēr Komisija ir piesardzīga pret šādu pieeju, jo tā neatbilstu pašreizējai tiesiskajai situācijai saskaņā ar Regulu Nr. 1408/71 vai jauno Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālā nodrošinājuma sistēmu[14] un tāpēc ES pilsoņi varētu tikt maldināti.

2) Vērtējums

46. Vispirms jāatceras, ka Regulas Nr. 1408/71 II sadaļā, kurā ietilpst 14. panta 1. punkta a) apakšpunkts un 14.a panta 1. punkta a) apakšpunkts, ir paredzēti vispārīgi noteikumi, saskaņā ar kuriem tiek noteikti darba ņēmējiem, kuri dažādu iemeslu dēļ izmanto savas tiesības uz brīvu pārvietošanos, piemērojamie tiesību akti[15].

47. Šajā ziņā Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunkts un 14.a panta 1. punkta a) apakšpunkts ir izņēmumi no tās 13. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētā noteikuma par to, ka darba ņēmējam piemēro tās dalībvalsts tiesību aktus, kuras teritorijā viņš strādā algotu darbu (*lex loci laboris* princips), jo tajos ir paredzēts, ka uz personām, kuras ir norīkotas darbā citas dalībvalsts teritorijā vai strādā tajā īslaicīgi, turpina attiekties tās dalībvalsts tiesību akti par sociālo nodrošinājumu, kurā ir reģistrēts uzņēmums, kurā tās strādā, vai kurā tās ir pašnodarbinātas personas, nevis tās dalībvalsts atbilstošie tiesību akti, kurā šie darba ņēmēji faktiski strādā attiecīgajā periodā[16].

48. Jāpiebilst, ka nav strīda par apgalvojumu, kas ir prejudiciālo jautājumu pamatā, proti, ka uz *W. Hudzinski* attiecas Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta, bet uz *J. Wawrzyniak* 14.a panta 1. punkta a) apakšpunkta noteikumi, kas nozīmē, ka abos gadījumos attiecībā uz bērna pabalstu piešķiršanu ir piemērojams Polijas tiesiskais regulējums un līdz ar to Polija, nevis Vācija ir kompetentā valsts Regulas Nr. 1408/71 II sadaļā paredzētās koordinēšanas sistēmas izpratnē.

13 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

14 — OV L 166, 1. lpp.

15 — Šajā ziņā skat. it īpaši 2002. gada 19. marta spriedumu apvienotajās lietās C-393/99 un C-394/99 *Hervein* u.c. (*Recueil*, I-2829. lpp., 52. punkts).

16 — Šajā ziņā skat. 2000. gada 9. novembra spriedumu lietā C-404/98 *Plum* (*Recueil*, I-9379. lpp., 14. un 15. punkts), 2000. gada 30. marta spriedumu lietā C-178/97 *Banks* u.c. (*Recueil*, I-2005. lpp., 16. punkts) un 2006. gada 15. jūnija spriedumu lietā C-255/04 Komisija/Francija (Krājums, I-5251. lpp., 48. punkts).

49. Tāpēc vienīgais jautājums lietā C-611/10 un pirmais un otrais jautājums lietā C-612/10 attiecas tikai uz pārbaudi, vai Vācijai, lai arī tā nav kompetentā dalībvalsts – ievērojot spriedumu lietā *Bosmann* [17] –, tomēr nav aizliegts piešķirt bērna pabalstu tādos apstākļos kā šajā lietā minētie.

50. Šajā sakarā vispirms ir jāņem vērā, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Regulas Nr. 1408/71 II sadaļas noteikumos ir paredzēts, ka, lai izvairītos no atbilstošo valsts tiesību aktu paralēlas piemērošanas un no tās izrietošajām nelabvēlīgajām sekām, ieinteresētajām personām ir piemērojama tikai vienas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēma. Šis princips ir izteikts Regulas Nr. 1408/71 13. panta 1. punktā, kurā ir paredzēts, ka darba ņēmējam, attiecībā uz kuru tā ir piemērojama, ir piemērojams tikai vienas dalībvalsts tiesiskais regulējums [18].

51. Atkārtojot iepriekš minēto judikatūru, Tiesa lietā *Bosmann*, pamatojoties uz Regulas Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzēto *lex loci laboris* principu, noteica, ka *B. Bosmann* ir jāpiemēro tās dalībvalsts tiesību akti, kurā viņa sāka strādāt, proti, Nīderlandes tiesību akti [19].

52. Līdz ar to saskaņā ar maniem secinājumiem tajā lietā [20] Tiesa secināja, ka Vācijas – dzīvesvietas dalībvalsts (kas nav kompetentā valsts) – iestādēm nebija pienākuma piešķirt *B. Bosmann* attiecīgo ģimenes pabalstu [21].

53. Lai arī tādējādi skaidri nosakot, ka atbilstoši ES tiesībām dzīvesvietas dalībvalstij, kas nav kompetentā dalībvalsts, nav pienākuma piešķirt attiecīgo pabalstu, Tiesa tālāk spriedumā lietā *Bosmann* noteica, ka šai valstij tomēr netiek aizliegts piešķirt attiecīgo bērna pabalstu atbilstoši saviem tiesību aktiem [22].

54. Šis secinājums, kas nozīmē, ka pastāv tiesības piešķirt šādu pabalstu, ir jāinterpretē – un tādējādi tiešām atklājas tā nozīme –, ņemot vērā Regulas Nr. 1408/71 13. panta 1. punktā noteikto iepriekš minēto principu [23], saskaņā ar kuru regulas II sadaļā noteiktā kolīziju normu sistēma principā ir vērsta, lai uz darba ņēmēju attiektos tikai vienas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēma, kā arī ņemot vērā judikatūru lietā *Ten Holder* par noteiktas dalībvalsts tiesību aktu noteikšanu par piemērojamiem darba ņēmējam, ievērojot šīs kolīziju normas, proti, ka "viņam piemērojami ir tikai šīs dalībvalsts tiesību akti" [24].

55. Spriedumā lietā *Bosmann* Tiesa acīmredzot uzskatīja, ka, it īpaši ņemot vērā EKL 42. panta, kas ir Regulas Nr. 1408/71 pamatā, vispārīgo mērķi, proti, veicināt darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, un regulā noteiktās koordinēšanas sistēmas mērķi, proti, sekmēt darba ņēmēju dzīves līmeņa paaugstināšanu un nodarbinātības nosacījumu uzlabošanu [25], Regulas Nr. 1408/71 13. un nākamos pantos paredzēto noteikumu "izņēmuma iedarbība", kas izriet no "vienas dalībvalsts nosacījuma" un kā tas ir noteikts lietas *Ten Holder* judikatūrā, ir pēc piemērojamības un izpratnes jāinterpretē šauri, tādējādi katrā ziņā dalībvalstij, kura nav kompetentā valsts, nav liegts piešķirt pabalstu, ja šāda iespēja tieši izriet no tās tiesību aktiem [26].

17 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

18 — Skat. citu starpā iepriekš 4. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Bosmann*, 16. punkts; 1986. gada 12. jūnija spriedumu lietā 302/84 *Ten Holder* (*Recueil*, 1821. lpp., 19. un 20. punkts) un 2001. gada 15. marta spriedumu lietā C-444/98 *de Laat* (*Recueil*, I-2229. lpp., 31. punkts).

19 — It īpaši skat. sprieduma 16. un 19. punktu (minēts 4. zemsvītras piezīmē).

20 — Secinājumi sniegti 2007. gada 29. novembrī lietā *Bosmann* (minēta 4. zemsvītras piezīmē), it īpaši 66. punkts.

21 — Skat. sprieduma 27. punktu.

22 — Skat. sprieduma 28.–33. punktu (minēts 4. zemsvītras piezīmē).

23 — Skat. iepriekš 50. punktu.

24 — Skat. it īpaši iepriekš 18. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Ten Holder*, 23. punkts; 1986. gada 10. jūlija spriedumu lietā 60/85 *Liujten* (*Recueil*, 2365. lpp., 16. punkts), skat. arī 4. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Bosmann*, 17. punkts, un 2004. gada 11. novembra spriedumu lietā C-372/02 *Adanez-Vega* (Krājums, I-10761. lpp., 18. punkts).

25 — Skat. 4. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Bosmann*, 29. un 31. punkts.

26 — Šajā ziņā skat. 4. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Bosmann*, 32. un 33. punkts, un 2009. gada 16. jūlija spriedumu lietā C-208/07 *Chamier-Glisczinski* (Krājums, I-6095. lpp., 55. un 56. punkts).

56. Tāpēc netieši šķiet, kā to apgalvo *W. Hudzinski* un *J. Wawrzyniak*, ka Regulas Nr. 1408/71 nosacījumos par darba ņēmējiem, kuri pārvietojas Eiropas Savienībā, piemērojamo tiesību aktu noteikšanu ir paredzēts, ka saskaņā ar koordinēšanas sistēmu darba ņēmējam ir piemērojami tikai vienas dalībvalsts tiesību akti, ievērojot noteiktus izņēmuma gadījumus [27], un ka tādējādi, ciktāl tas attiecas uz kompetento dalībvalsti, šāda kompetence ir obligāta, lai gan tas nenozīmē, ka – kā to Tiesa ir apstiprinājusi nesenajā spriedumā lietā *Chamier-Glisczinski* – dalībvalstij, kas nav kompetentā valsts, tiek aizliegts "darba ņēmējiem un to ģimenes locekļiem paredzēt plašāku sociālo aizsardzību par to, kas izriet no minētās regulas piemērošanas" [28].

57. Protams, kā pareizi ir norādījusi iesniedzējtiesa, no sprieduma lietā *Bosmann* [29] nav pilnīgi skaidrs, cik liela ietekme šajā spriedumā – jautājumā par to, ka dalībvalstij, kas nav kompetentā valsts, ir tiesības piešķirt attiecīgo ģimenes pabalstu – bija noteiktajiem lietas apstākļiem, kādu nav šajās tiesvedībās, proti, i) apstāklim, ka *B. Bosmann* pēc Nīderlandes tiesību aktu (kompetentās nodarbinātības dalībvalsts tiesību aktu) piemērošanas, kuros paredzētie materiālie nosacījumi par bērna pabalstu piešķiršanu bija mazāk labvēlīgi par tiem, kas noteikti Vācijas tiesību aktos (dzīvesvietas dalībvalsts, kas nav kompetentā valsts, tiesību aktos), atradās nelabvēlīgākā stāvoklī; ii) apstāklim, ka kompetentajā valstī vispār nepastāvēja tiesības uz pielīdzināmu ģimenes pabalstu; un, visbeidzot, iii) apstāklim, ka *B. Bosmann* un katrā ziņā viņas bērnu dzīvesvieta vai pastāvīgā uzturēšanās vieta bija attiecīgajā dalībvalstī, kas nav kompetentā dalībvalsts.

58. Manuprāt, lai arī Tiesai bija jālemj, ņemot vērā īpašos lietas apstākļus, kas pamatoti nozīmē, ka nav izslēgta atšķirīga sprieduma izpratne, lietā *Bosmann* [30] pasludinātā sprieduma pamatojums sniedzas tālāk par šiem faktiem vai apstākļiem un – kā minēts iepriekš [31] – attiecības starp Regulas Nr. 1408/71 noteikumiem par piemērojamo tiesību aktu noteikšanu, no vienas puses, un iespēju, kas izriet no dalībvalsts, kura nav kompetentā valsts, tiesību aktiem piešķirt šādu pabalstu, no otras puses, ir izskaidrotas vispārīgāk.

59. Šajā sakarā es vispirms gribu uzsvērt, ka – pat pēc sprieduma pasludināšanas lietā *Bosmann* [32] – nav apstākļu, kas norādītu, ka vairs nebūtu "piemērojama" pastāvīgā judikatūra, saskaņā ar kuru, ievērojot EKL 42. pantā (tagad LESD 48. pants) paredzēto, ka Regulā Nr. 1408/71 ir noteikta tikai koordinēšanas sistēma, neietekmējot materiālās un procesuālās sociālā nodrošinājuma sistēmu atšķirības, darba ņēmējam netiek garantēts, ka tā darbības paplašināšana vairākās dalībvalstīs vai tās pārcelšana uz citu dalībvalsti neietekmēs viņa stāvokli sociālā nodrošinājuma jomā. Šajā judikatūrā drīzāk ir noteikts, ka, ņemot vērā dažādo dalībvalstu sociālā nodrošinājuma režīmu atšķirības, šāda darbības paplašināšana vai pārcelšana atkarībā no gadījuma var radīt darba ņēmējam lielākas vai mazākas priekšrocības vai trūkumus sociālā nodrošinājuma jomā [33].

60. Citiem vārdiem, kā Vācijas valdība ir pareizi norādījusi, saskaņā ar Regulā Nr. 1408/71 paredzēto sistēmu piemērojamie tiesību akti netiek noteikti, pamatojoties uz principu, ka personām, kas dzīvo vai strādā divās vai vairākās valstīs, varētu tikt piemēroti viņām vislabvēlīgākie tiesību akti, bet gan balstoties uz tādiem objektīviem faktoriem kā darba vieta vai dzīvesvieta [34].

27 — Tādi izņēmuma gadījumi, kas noteikti Regulas Nr. 1408/71 76. panta un 1972. gada 21. marta Padomes Regulas (EEK) Nr. 574/72, ar kuru nosaka īstenošanas kārtību Regulai Nr. 1408/71 (turpmāk tekstā – "Regula Nr. 574/72"), 10. panta noteikumos par tiesību uz pabalstiem pārklāšanos; šajā kontekstā skat. 4. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Bosmann*, 20.–22. punkts; 2010. gada 14. oktobra spriedumu lietā C-16/09 *Schwemmer* (Krājums, I-9717. lpp., 43.–48. punkts) un 2005. gada 20. janvāra spriedumu lietā C-302/02 *Laurin Effing* (Krājums, I-553. lpp., 39. punkts).

28 — Skat. 26. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Chamier-Glisczinski*, 56. punkts.

29 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

30 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

31 — Skat. iepriekš 55. un 56. punktu.

32 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

33 — Šajā ziņā skat. arī 2006. gada 9. marta spriedumu lietā C-493/04 *Piatkowski* (Krājums, I-2369. lpp., 34. punkts) un iepriekš 15. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu apvienotajās lietās *Hervein* u.c., 50. un 51. punkts.

34 — Skat. manus secinājumus lietā *Bosmann* (minēta 4. zemsvītras piezīmē), 65. punkts.

61. Tāpat kā saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 II sadaļā paredzētajiem koordinēšanas noteikumiem pienākums dalībvalstij piemērot savus tiesību aktus par sociālā nodrošinājuma sistēmu noteikta darba ņēmēja gadījumā netiek noteikts, ņemot vērā izdevīgumu vai neizdevīgumu tiesību uz pabalstiem izpratnē, kas varētu rasties attiecībā uz darba ņēmēju, salīdzinot ar situāciju, ja viņam būtu piemērojami citas dalībvalsts tiesību akti, manuprāt, nav nekāda pamata, kāpēc dalībvalsts, kas nav kompetentā valsts, tiesībām piešķirt pabalstu, pamatojoties uz saviem tiesību aktiem, būtu jābūt atkarīgām no apstākļa, ka citādi veidotos nelabvēlīgāka situācija – tāda, kādā faktiski *B. Bosmann* atradās šajā gadījumā (tika zaudētas tiesības saņemt bērna pabalstu) – tāpēc, ka tika piemēroti kompetentās dalībvalsts tiesību akti.

62. Šāds viedoklis nav apšaubīts virknē lietu, kas minētas lietā *Bosmann*[35] pasludinātā sprieduma pamatojumā, kurā Tiesa noteica, ka, ievērojot Regulā Nr. 1408/71 noteiktos mērķus, migrējošiem darba ņēmējiem nevajadzētu ne zaudēt tiesības uz sociālā nodrošinājuma pabalstiem, ne arī saņemt tos samazinātā apmērā tikai tādēļ, ka viņi ir izmantojuši ar Līgumu piešķirtās tiesības brīvi pārvietoties[36].

63. Līdz ar to minētajā judikatūrā nav noteikts princips, kas būtu piemērojams Regulas Nr. 1408/71 nosacījumiem kopumā un saskaņā ar kuru tiesību uz brīvu pārvietošanos īstenošana un attiecīgi piemērojamo tiesību aktu par sociālo nodrošinājumu maiņa nekad nozīmētu tiesību uz sociālā nodrošinājuma pabalstiem samazinājumu vai zaudēšanu. Tas vairāk attiecas uz tādiem noteiktiem Regulas Nr. 1408/71 nosacījumiem kā 58. panta 1. punkts par naudas pabalstu aprēķināšanu, par pamatu ņemot vidējo algu, kā spriedumā lietā *Bosmann*[37] minētās lietas *Nemec*[38] gadījumā.

64. Minētā judikatūra attiecas uz tiesībām saņemt sociālos pabalstus un it īpaši to apmēra aprēķināšanu kompetentajā dalībvalstī, ņemot vērā apdrošināšanas periodus vai veiktās iemaksas, vai vēl vispārīgāk tā ir par pirms tiesību uz brīvu pārvietošanos īstenošanas iegūtām tiesībām citā dalībvalstī un ir vērsta, lai šie sociālo pabalstu veidojošie faktori tiktu atbilstoši ņemti vērā un tādējādi netiktu "zaudēti" saistībā ar tiesībām uz attiecīgiem sociālajiem pabalstiem kompetentajā dalībvalstī[39].

65. Tā kā ir skaidrs, ka lietas *Nemec*[40] konteksts būtiski atšķiras no apstākļiem lietā *Bosmann*[41], no sprieduma lietā *Bosmann* 29. punktā minētās atsauces uz lietu *Nemec* nevar secināt, ka Tiesa uzskatītu *B. Bosmann* piemērojamo tiesību aktu maiņas rezultātā zaudētās tiesības uz bērna pabalstu par iespēju Vācijai, kas nav kompetentā dalībvalsts, tomēr piešķirt pabalstu, pamatojoties uz valsts tiesību aktiem. Manuprāt, Tiesa atsaucās uz judikatūru vispārīgākā veidā – kopā ar citiem tādiem faktoriem kā EKL 42. pants un Regulas Nr. 1408/71 preambula –, lai parādītu, ka minētā regula attiecībā uz migrējošu darba ņēmēju – kas attiecas uz lietā *Bosmann* minēto jautājumu – ir jāinterpretē labvēlīgi tajā ziņā, ka saskaņā ar tās nosacījumiem dalībvalstij, pat ja tā nav kompetentā valsts, netiek aizliegts piešķirt valsts tiesību aktos paredzētos sociālos pabalstus darba ņēmējiem[42].

35 — Skat. spriedumā lietā *Bosmann* (minēts 4. zemsvītras piezīmē) minēto atsauci uz 2006. gada 9. novembra spriedumu lietā C-205/05 *Nemec* (Krājums, I-10745. lpp., 29. punkts).

36 — Šajā ziņā skat. arī citu starpā Tiesas 2011. gada 20. oktobra spriedumu lietā C-225/10 *Perez Garcia* u.c. (Krājums, I-10111. lpp., 51. punkts), 2011. gada 30. jūnija spriedumu lietā C-388/09 *da Silva Martins* (Krājums, I-5737. lpp. 75. punkts) un 1979. gada 5. marta spriedumu lietā 100/78 *Rossi* (*Recueil*, 831. lpp., 14. punkts).

37 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

38 — Minēts 35. zemsvītras piezīmē.

39 — Skat. iepriekš 35. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Nemec* un 36. zemsvītras piezīmē minēto judikatūru.

40 — Minēts 35. zemsvītras piezīmē.

41 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

42 — Šādā nozīmē skat. 26. piezīmē minēto spriedumu lietā *Chamier-Glisczinski*, 56. punkts.

66. Tāpēc es secinu, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 noteikumiem dalībvalstij, kas nav kompetentā valsts, netiek pilnīgi aizliegts piešķirt darba ņēmējiem un viņu ģimenes locekļiem tādu sociālo nodrošinājumu, kas pārsniedz vai papildina to nodrošinājumu, kas izriet no šīs regulas piemērošanas, kā arī šis secinājums ir attiecināms uz tādām situācijām, kādas ir šajās lietās, ja darba ņēmējs, īstenojot tiesības uz brīvu pārvietošanos, nav zaudējis tiesības vai arī nav mazinājies to apjoms, salīdzinot ar iepriekš saņemto sociālo nodrošinājumu, un ja pastāv vai varētu pastāvēt tiesības saņemt bērna pabalstu kompetentajā valstī.

67. Visbeidzot, ciktāl tas attiecas uz dzīvesvietas nozīmi dalībvalstī, kas nav kompetentā valsts, es neuzskatu, ka dalībvalsts tiesības piešķirt sociālos pabalstus kā tādas ir atkarīgas no šīs prasības ievērošanas.

68. Ņemot vērā *B. Bosmann* lietas īpašos apstākļus, dzīvesvietas vai parastās uzturēšanās vietas aspekts tikai veidoja atbilstošas materiālās prasības, pamatojoties uz kurām atbilstoši Vācijas *EStG* 65. panta 1. punkta 1. apakšpunktam viņa varēja pieprasīt bērna pabalstu Vācijā [43].

69. Tomēr šķiet, ka nav tāda objektīva iemesla, kāpēc dalībvalstij, kas nav kompetentā valsts, nevarētu ļaut piešķirt bērna pabalstu, ja, kā tas ir arī pamatlietās, tiesības uz bērna pabalstu drīzāk tiek pamatotas ar tādu atšķirīgu vienojošo apstākli, kas ir pakārtots vai uz kuru ir attiecināms režīms par ienākuma nodokļu nomaksu pilnā apmērā Vācijā, kā tas ir paredzēts *EStG* 62. panta 1. punkta 2. apakšpunktā. Saskaņā ar apsvērumiem lietā *Bosmann* izšķiroša nozīme ir apstāklim, ka tiesības uz attiecīgo sociālo pabalstu izriet no citas, nevis kompetentās dalībvalsts tiesību aktiem [44].

70. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, piedāvāju uz vienīgo jautājumu lietā C-611/10 un uz pirmo un otro jautājumu lietā C-612/10 atbildēt, ka Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunkts un 14.a panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie katrā ziņā neliedz dalībvalstij, kuras tiesību akti nav jāpiemēro minēto tiesību normu izpratnē, piešķirt ģimenes pabalstus saskaņā ar valsts tiesību aktiem darba ņēmējam, kurš tās teritorijā strādā tikai īslaicīgi vai ir norīkots darbā, pastāvot pamata tiesvedības apstākļiem, ja tajā pastāvīgi neuzturas nedz pats darba ņēmējs, nedz arī viņa bērni, ja darba ņēmējs tiesību uz brīvu pārvietošanos īstenošanas dēļ nezaudē tiesības, kā arī ja pastāv vai varētu pastāvēt tiesības saņemt bērna pabalstu kompetentajā valstī.

B – *Trešais jautājums lietā C-612/10 par to, vai tāda valsts tiesību norma kā* EStG *65. panta 1. punkta 2. apakšpunkts, skatot to kopā ar 65. panta 2. punktu, atbilst Eiropas Savienības tiesībām*

71. Trešais jautājums lietā C-612/10 ir par to, vai ES tiesībām – it īpaši Līguma noteikumiem par pamatbrīvībām un Regulai Nr. 1408/71 – nav pretrunā tāda valsts tiesību norma kā *EStG* 65. panta 1. punkta 2. apakšpunkts, skatot to kopā ar 65. panta 2. punktu, saskaņā ar kuriem tiek izslēgtas tiesības uz ģimenes pabalstiem, ja – vai, kas attiecas uz pēdējo nosacījumu, kādā mērā – ārvalstīs ir jāmaksā vai atbilstoša pieteikuma iesniegšanas gadījumā būtu jāmaksā pielīdzināms pabalsts.

1) Galvenie lietas dalībnieku apsvērumi

72. *W. Hudzinski* un *J. Wawrzyniak* apgalvo, ka ES tiesības nepieļauj tādu valsts tiesību normu, saskaņā ar kuru tiesības uz sociālo pabalstu Regulas Nr. 1408/71 izpratnē tiek izslēgtas, ja citā dalībvalstī ir tiesības uz pielīdzināmu pabalstu.

43 — Šajā ziņā skat. 4. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Bosmann*, 28. un 36. punkts.

44 — Šajā ziņā skat. 4. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Bosmann*, 31.–33. punkts; skat. arī iepriekš 56. punktu.

73. It īpaši viņi norāda, ka ar attiecīgām Vācijas tiesību normām tiek izslēgtas tiesības uz ģimenes pabalstu pat gadījumos, ja atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 13. un nākamo pantu noteikumiem Vācijai kā kompetentajai valstij pabalsts ir jāpiešķir. Turklāt pabalsti netiek izmaksāti arī tad, ja pieteikuma iesniegšanas gadījumā būtu jāmaksā pielīdzināms pabalsts, kas ir pretrunā Tiesas nolēmumam lietā *Schwemmer*[45].

74. Turpretī Ungārijas valdība uzskata, ka dalībvalstij, kas nav kompetentā valsts, ir tiesības saskaņā ar valsts tiesību aktiem – kā tas ir arī noteikts *EStG* 65. panta 1. punktā – izslēgt nosacījumus par papildu ģimenes pabalsta piešķiršanu gadījumos, ja attiecīgai personai ir tiesības saņemt analoģisku vai pielīdzināmu ģimenes pabalstu kompetentajā valstī.

75. Komisija arī uzskata, ka tāda tiesību norma kā *EStG* 65. panta 1. punkta noteikumi nav pretrunā Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 14.a panta 1. punkta a) apakšpunkta noteikumiem vai ES primārajām tiesībām.

76. Vācijas valdība uzsver, ka ne Regulā Nr. 1408/71, ne noteikumos par darba ņēmēju tiesībām brīvi pārvietoties nav noteikts Vācijas pienākums piešķirt bērna pabalstu tādos apstākļos kā pamatlietās minētie.

2) Vērtējums

77. Sākotnēji ir jānorāda, ka iesniedzējtiesa ir uzdevusi trešo jautājumu, ievērojot, ka – kā tas izriet no iesniedzējtiesas nolēmuma un kā to uzsver Vācijas valdība – tiesību aktos paredzētie nosacījumi, kas jāievēro, lai Vācijā varētu saņemt bērna pabalstu, nav izpildīti pamatlietās tiktāl, ciktāl tie ir jāizvērtē saskaņā ar *EStG* 65. panta 1. punkta 2. apakšpunktu, skatot to kopā ar *EStG* 65. panta 2. punktu.

78. Turklāt jānorāda, ka – pretēji *W. Hudzinski* un *J. Wawrzyniak* viedoklim – saskaņā ar informāciju, kas ietverta *Bundesfinanzhof* nolēmumā lietā C-612/10, Vācijas tiesu judikatūrā ir noteikts, ka principā *EStG* 65. panta 1. punkta 2. apakšpunkta, skatot to kopā ar *EStG* 65. panta 2. punktu, noteikumi netiek piemēroti gadījumos, kad Vācijai ir pienākums piešķirt ģimenes pabalstus atbilstoši noteikumiem, kas paredzēti Regulas Nr. 1408/71 13. un nākamajos pantos.

79. Uzreiz arī jāuzsver, ka apskatītajās situācijās ES tiesībās nav noteikts pienākums kompetentajām Vācijas iestādēm piešķirt *W. Hudzinski* un *J. Wawrzyniak* attiecīgo bērna pabalstu.

80. Šajā ziņā jāpiebilst, ka, pirmkārt, kā jau iepriekš izskaidrots[46], atbilstoši Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunktā un 14.a panta 1. punkta a) apakšpunktā skaidri paredzētajiem noteikumiem *W. Hudzinski* un *J. Wawrzyniak*, kamēr viņi īslaicīgi strādāja Vācijā, bija piemērojami viņu izcelsmes dalībvalsts tiesību akti. Līdz ar to šajos apstākļos pienākums piešķirt bērna pabalstu atbilstoši valsts tiesību aktiem ir Polijai kā kompetentajai dalībvalstij, nevis Vācijai.

81. Otrkārt, manuprāt, nav norādīts – un pēc būtības starp lietas dalībniekiem par to nav strīda –, ka Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunktā un 14.a panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētie noteikumi par piemērojamo tiesību aktu noteikšanu, vērtējot tos izolēti, neatbilst ES tiesībām, it īpaši tiesībām uz brīvu pārvietošanos vai vienlīdzības principam.

45 — Minēts 27. zemsvītras piezīmē.

46 — Skat. iepriekš 47. un 48. punktu.

82. Šajā sakarā jānorāda, ka no Tiesas judikatūras arī izriet, ka Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta noteikumu mērķis atbilst pamatbrīvībām tajā ziņā, ka tas sekmē brīvu pakalpojumu apriti par labu uzņēmumiem, kuri to izmanto, norīkojot darba ņēmējus darbā dalībvalstī, kas nav valsts, kurā tie ir reģistrēti, un ir vērsts uz grūtību, kas varētu traucēt darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, pārvarēšanu, kā arī ekonomisko saikņu veicināšanu, vienlaicīgi novēršot administratīvos šķēršļus, it īpaši attiecībā uz darba ņēmējiem un uzņēmumiem [47].

83. Manuprāt, arī Padome ir izdarījusi atbilstošu izvēli – izpildot EKL 42. pantā (tagad LESD 48. pants) paredzēto uzdevumu noteikt koordinēšanas sistēmu, lai veicinātu darba ņēmēju tiesību uz brīvu pārvietošanos īstenošanu un garantētu vienlīdzīgu attieksmi –, Regulas Nr. 1408/71 14. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzot izņēmumu no vispārīgiem noteikumiem par to, ka personām, kuras parasti veic darbības kā pašnodarbinātas personas dalībvalstī, turpina piemērot šīs valsts tiesību normas, ja viņas strādā citā dalībvalstī tikai īslaicīgi, jo grūtības, kas būtu saistītas ar piemērojamo tiesību aktu par sociālo nodrošinājumu maiņu, būtu pamatots iemesls, lai persona neuzsāktu darbu citā dalībvalstī uz salīdzinoši neilgu laika periodu.

84. Treškārt, kā jau iepriekš izskaidroju [48] un kā Vācijas un Ungārijas valdības ir pareizi norādījušas, pat ja spriedumā lietā *Bosmann* [49] minētie apsvērumi ir piemērojami apskatāmajos apstākļos – un es uzskatu, ka tas tā ir –, no minētā sprieduma izriet, ka attiecībā uz Vāciju, kas nav kompetentā valsts, ir attiecināma iespēja, nevis pienākums piešķirt bērna pabalstu.

85. Ceturtkārt, šajā kontekstā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ES tiesības – ievērojot prasības, kas it īpaši izriet no Līguma noteikumiem par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos – neskar dalībvalstu kompetenci organizēt savas sociālā nodrošinājuma sistēmas un ka gadījumā, ja tas nav saskaņots ES līmenī, katrai dalībvalstij pašai savos tiesību aktos ir jāparedz sociālā nodrošinājuma pabalstu saņemšanas nosacījumi, kā arī to apmērs un saņemšanas ilgums [50].

86. No iepriekš minētā izriet, ka, ņemot vērā to, ka ES tiesībās nav noteikta prasība Vācijas kompetentajām iestādēm piešķirt bērna pabalstu apstākļos, kādi ir šajās lietās, tādu valsts tiesību normu kā *EStG* 65. panta 1. punkta 2. apakšpunkts, skatot to kopā ar 65. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru šādos gadījumos pilnībā vai daļēji tiek izslēgtas tiesības uz ģimenes pabalstiem, nevar uzskatīt par neatbilstošu ES tiesībām.

87. Visbeidzot, *W. Hudzinski* un *J. Wawrzyniak* apgalvoja, ka no sprieduma lietā *Schwemmer* [51] izriet, ka *EStG* 65. panta 1. punkta noteikumi neatbilst ES tiesībām.

88. Tomēr šis spriedums bija par ļoti īpašu aspektu, kas saistīts ar Regulas Nr. 1408/71 76. pantā un Regulas Nr. 574/72 10. pantā paredzētajiem nosacījumiem par pabalstu pārklāšanās novēršanu. Tiesa būtībā noteica, ka situācijā, kāda ir tajā lietā, dalībvalsts tiesību aktos paredzētās tiesības uz pabalstu nevar apturēt atbilstoši šiem nosacījumiem, ja saskaņā ar citas iesaistītās dalībvalsts tiesību aktiem principā ir tiesības saņemt ģimenes pabalstus, bet tie faktiski netiek saņemti, jo vecāks, kuram ir tiesības tos saņemt, nav iesniedzis attiecīgu pieteikumu [52].

47 — Šajā ziņā skat. 16. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Plum*, 19. un 20. punkts, un 2000. gada 10. februāra spriedumu lietā C-202/97 *FTS* (*Recueil*, I-883. lpp., 28. un 29. punkts).

48 — Skat. iepriekš 52. un 53. punktu.

49 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

50 — Skat. atsauci uz *EStG* 62. panta 1. punktu; 2010. gada 18. novembra spriedumu lietā C-247/09 *Xhymshiti* (Krājums, I-11845. lpp., 43. punkts), skat. arī 2008. gada 21. februāra spriedumu lietā C-507/06 *Klöppel* (Krājums, I-943. lpp., 16. punkts) un 2000. gada 23. novembra spriedumu lietā C-135/99 *Elsen* (*Recueil*, I-10409. lpp., 33. punkts).

51 — Minēts 27. zemsvītras piezīmē.

52 — Skat. it īpaši sprieduma lietā *Schwemmer* (minēts iepriekš 27. zemsvītras piezīmē) 44. un 59. punktu.

89. Ir acīmredzams, ka aspektam, uz kuru attiecas spriedums lietā *Schwemmer*[53], nav nekādas līdzības ar apstākļiem, kādi ir minēti pamatlietās.

90. Turklāt, pat pieņemot, ka no sprieduma lietā *Schwemmer*[54] izrietētu, ka *EStG* 65. panta 1. punkta noteikumi būtu no jauna jāinterpretē, lai tie atbilstu ES tiesībām vai netiktu piemēroti attiecībā uz noteikto aspektu (tas ir jāizlemj iesniedzējtiesai), no minētā sprieduma neizriet, ka *EStG* 65. panta 1. punkta noteikumi kopumā ir pretrunā ES tiesību prasībām, precīzāk, tādos apstākļos kā pamatlietās minētie, un tādējādi iesniedzējtiesai tie nebūtu jāpiemēro, kas savukārt nozīmētu, ka, *EStG* paredzētajiem materiālajiem nosacījumiem paliekot nemainīgiem, *W. Hudzinski* un *J. Wawrzyniak* varētu lūgt piešķirt bērna pabalstu Vācijā, pamatojoties uz spriedumā lietā *Bosmann*[55] noteikto principu, ka dalībvalstij, kas nav kompetentā valsts, ir tiesības piešķirt sociālos pabalstus, kas izriet no valsts tiesību normām[56].

91. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, piedāvāju uz trešo jautājumu lietā C-612/10 atbildēt tādējādi, ka tādas valsts tiesību normas kā *EStG* 65. panta 1. punkta 2. apakšpunkts, skatot to kopā ar 65. panta 2. punktu, piemērošana tādos apstākļos kā pamatlietās minētie nav pretrunā ES tiesībām un it īpaši Regulas Nr. 1408/71 noteikumiem tiesību uz bērna pabalstu izpratnē tajā dalībvalstī, kas nav kompetentā valsts.

C – *Ceturtais jautājums lietā C-612/10 par tiesību uz bērnu pabalstu pārklāšanos*

92. Gadījumā, ja atbilde uz trešo jautājumu lietā C-612/10 ir apstiprinoša, iesniedzējtiesa jautā, kā ir atrisināma tiesību pārklāšanās kompetentajā un citā dalībvalstī.

93. Ņemot vērā uz trešo jautājumu lietā C-612/10 sniegto atbildi, nav jāatbild uz šajā lietā uzdoto ceturto jautājumu.

VI – Secinājumi

94. Iepriekš minēto iemeslu dēļ es uzskatu, ka uz *Bundesfinanzhof* iesniegtajiem prejudiciālajiem jautājumiem ir jāatbild šādi:

— Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma shēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenes locekļiem, kas pārvietojas Kopienā, redakcijā, kas izriet no Padomes 1996. gada 2. decembra Regulas Nr. 118/97, kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 13. aprīļa Regulu (EK) Nr. 647/2005, 14. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 14.a panta 1. punkta a) apakšpunkta noteikumi ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neliedz dalībvalstij, kuras tiesību akti nav jāpiemēro minēto tiesību normu izpratnē, piešķirt ģimenes pabalstus saskaņā ar valsts tiesību aktiem darba ņēmējam, kurš tās teritorijā strādā tikai īslaicīgi vai ir norīkots darbā, pastāvot pamatlietu apstākļiem, ja tajā pastāvīgi neuzturas nedz pats darba ņēmējs, nedz arī viņa bērni un ja darba ņēmējs tiesību uz brīvu pārvietošanos īstenošanas dēļ nezaudē tiesības, kā arī ja pastāv vai varētu pastāvēt tiesības saņemt bērna pabalstu kompetentajā valstī;

53 — Minēts 27. zemsvītras piezīmē.

54 — Minēts 27. zemsvītras piezīmē.

55 — Minēts 4. zemsvītras piezīmē.

56 — Nav norādes, ka Tiesa *EStG* 65. panta 1. punkta noteikumus uzskatītu par tādiem, kas neatbilst Savienības tiesībām; šajā ziņā skat. tikai 50. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Xhymshiti*, 42.–44. punkts.

— ES tiesībām un it īpaši Regulas Nr. 1408/71 noteikumiem nav pretrunā tādas valsts tiesību normas kā *Einkommensteuergesetz* (Vācijas Federālais likums par ienākumu nodokli, *EStG*) 65. panta 1. punkta 2. apakšpunkts, skatot to kopā ar 65. panta 2. punktu, piemērošana saistībā ar tiesībām uz bērna pabalstu tādos apstākļos kā pamatlietās minētie dalībvalstī, kas nav kompetentā valsts.